

Hyvinvointialue Länsi-Uusimaa

26.1.2022 klo 13:00

**Hyvinvointialue-
neuvottelut**

Hyvinvointialueneuvottelut 2021-22, Hyvinvointialue X

1. Avaus

- Tavoitteiden, asialistan ja osallistujien toteaminen (20 min), pj
- Alueellinen puheenvuoro (10 min), alue

2. Alueen valmistelun ja toimeenpanon tilanne sotien ja pelastustoimen näkökulmasta

- Toimeenpanon tilannekuvan mukaisesti, **nostot huolenaiheista** (40 min)
- Alueen kustannuskehitys ja investoinnit (myös siirtymävaiheessa) (25-30 min)
- Pela palvelutasovaje, pj, 5 min.
- Tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen (15 min)

3. Erilliset osat (1 h)

Sote:

- **Palvelut keskittyen valittuihin haasteisiin/painopisteisiin THL:n asiantuntija-arvion perusteella (välivuosi)**
- **Palveluiden yhtenäistäminen**
- **Digitaalisten palveluiden kehittäminen**
- **Mahdolliset jatkotoimet ja seuranta**

Pela:

- **Palvelutason arvioinnista alueen sekä AVI:n arvioinnin perusteella**
- **Palvelutasovajeet sekä niiden täyttäminen**
- **Mahdolliset jatkotoimen ja seuranta**

Pelastustoimen kustannusten kehitys kansallisesti 2015–2020

- Tehtäväkokonaisuus pelastustoimi sisältää pelastustoiminnan, turvallisuuspalveluiden ja tukipalveluiden kustannukset.
- Pelastustoimen käyttötalouskulujen reaalinen kasvu on ollut lineaarista. Käyttötalouskulujen reaalinen kasvu oli vuosien 2015 ja 2020 välillä on ollut lähes 28 milj. €.
- Suurinta kasvu on ollut vuokratuloissa (13 milj. €) ja henkilöstökuluissa (7 milj. €).
- Vuosien 2015–2020 käyttötalous-kulujen reaalinen kasvu on ollut keskimäärin 1,3 % vuodessa.
- Pelastustoimen käyttötalouskulujen reaalinen vuosimuutos on ollut kuntien peruspalveluiden hintaindeksin vuosimuutosta suurempaa.

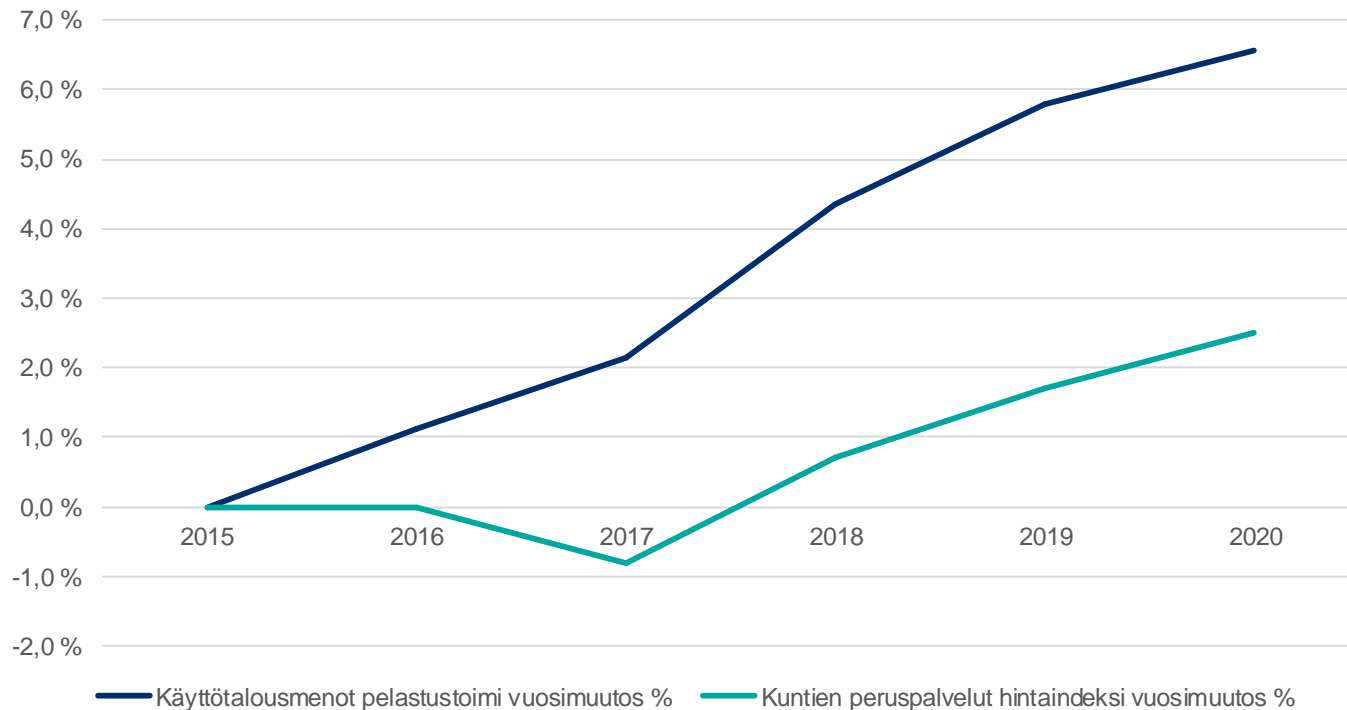
Käyttötalouskulut 2015–2020: pelastustoiminta, turvallisuuspalvelut, tukipalvelut (pl. ensivaste ja ensihoito)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Muutos 1000 € 2015–2020
Henkilöstökulut yhteensä (1000 e)	262520	262564	258213	262911	266290	269347	6827
Palvelujen ostot yhteensä (1000 e)	47621	50400	49613	52433	53421	53005	5384
Aineet, tarvikkeet ja tavarat (1000 e)	24386	25874	27095	28084	28254	27392	3006
Avustukset (1000 e)	1863	2021	2508	2887	2751	2688	825
Muut kulut (1000 e)	962	1186	4781	925	1496	1436	474
Vuokratkulut yhteensä (1000 e)	56629	57561	60824	67445	66782	69478	12849
Poistot ja arvonalentumiset (1000 e)	18328	17296	18201	15827	17709	16768	-1560
Käyttötalousmenot yhteensä (1000 e)	412309	416902	421234	430511	436702	440114	27805

Reaaliset kulut, Kuntien peruspalveluiden hintaindeksi, v. 2015=100.

Pelastustoimen kustannuskehitys 2015–2020

Vuosimuutokset 2015–2020

Pelastustoimen tiedonhallinnan kansalliset tavoitteet

- Pelastustoimen tietojenkäsittely-ympäristö tulee perustumaan hallinnon turvallisuusverkkoon
- Pelastustoimella kehitteillä kansallisia tietojärjestelmä- ja tiedonhallintakokonaisuuksia
- Pelastustoimen ICT-järjestelmien yhteentoimivuus alueen muiden ICT-järjestelmien kanssa
- Toiminnan edellyttämien turvallisuusvaateiden huomiointi

Pelastustoimi

Rinnakkaisosio

**Hyvinvointialue-
neuvottelut**

Esityslista

- 1) Kokouksen avaus
- 2) Osallistujien toteaminen
- 3) Pelastustoimen palvelutason arviointi
 - tunnistetaan palvelutasovajeet
 - sovitaan jatkotoimista ja seurannasta
 - talouden kehitys, vuoden 2022 taloustilanne
- 4) Hyvinvointialueuudistuksen toimeenpanon tilanne
- 5) Muut asiat
- 6) Kokouksen päätös

Pelastustoimen palvelutason arviointi

- Pelastustoimen palvelutason tulee vastata paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia. Palvelutasoa määritettäessä on otettava huomioon myös toiminta poikkeusoloissa. Riskianalyysia on tehty yhteistyössä muiden HIKLU-pelastuslaitosten kanssa. Sotilaallisten riskien tunnistaminen ja niitä vastaavat suorituskykyvaatimukset vaatii päivittämistä.
- Vuonna 2020 toimintavalmiusaikojen vähimmäistavoitteiden saavuttamisessa on puutteita.
- Palotarkastukset eivät ole toteutuneet valvontasuunnitelman mukaisesti.
- Vaativien pelastustoiminnan johtamisen toimintaohjeessa on puutteita.

- Pelastustoimen alueella on merkittäviä puutteita pelastustoiminnan toimintavalmiudessa.
- Aluehallintoviraston arvion mukaan pelastustoimen valvontatyössä on Länsi-Uudenmaan alueella puutteita.
- Vuonna 2020 tehdyn selvityksen mukaan puutteita on ollut suojavaistöön liittyvissä suunnitelmissa.

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen toteutuminen v. 2020

- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden toteutumisessa on puutteita 1. yksikön osalta.
 - 49 kpl (47 %) 1. riskiluokan ruuduista ei päästy toimintavalmiusaikatavoitteeseen → puutteellisten ruutujen määrä on kuitenkin pudonnut ajan saatossa
 - 18 kpl (12 %) 2. riskiluokan ruuduista oli puutteita toimintavalmiusajassa
- Neljän vuoden aikajänteellä leimaantuneet ongelmaruudut
 - 14:ssa 1. riskiluokan ruudussa ei olla päästy tavoitteeseen 1. yksikön osalta.
 - Ongelma-alueita ovat Espoossa Pohjois-Tapiolan ja Otaniemen välinen alue, Viherlaakso, Saunalahti ja sekä Lohjalla Keski-Lohjan alue **yksi ruutu**.
 - Kuudessa 2. riskiluokan ruudussa ei olla päästy tavoitteeseen 1. yksikön osalta.

Pelastustoimen valvontatyön toteutuminen

- Valvontatehtävissä on puutteita valvontasuunnitelmaan nähden.
 - Kokonaisprosentti 88%, A1 kohteet ovat hoitolaitoksia, sairaaloita yms. ja suurin osa tekemättömistä tarkastuksista on näitä kohteita. Muut kohteet on tarkastettu 99-100%.
 - Asuin ja vapaa-ajan rakennusten valvontatehtäviä ei oltu suunniteltu yhtään. LUP:n antaman selvityksen mukaan tähän on kaksi näkökulmaa. Nykytilanteessa pientaloihin tehdään palotarkastuksia itsearvioinnin perusteella. Koronatilanteesta johtuen palotarkastuksia ei tehty vaan ne suoritetaan myöhemmin. Isommasta kuvasta erillinen vastaus alla.
- Valvontatyössä oli heikommat toteutumukset kuin edellisinä vuosina, jolloin on päästy 100 % toteutumaan.

Pelastustoimen suunnitelmien tilanne

- Puutteita on seuraavassa:
 - Toimintaohje pelastustoiminnan johtamisesta vaativissa tilanteissa
d) Suojaväistön johtaminen suuronnettomuuksissa ja muissa pelastustoiminnan vaativissa tilanteissa.
- Suunnitelma laitetaan kuntoon 31.12.2022 mennessä.

Pelastustoimen suunnitelmien tilanne

- Puutteita on seuraavassa:
 - Toimintaohje pelastustoiminnan johtamisesta vaativissa tilanteissa d) Suojaväistön johtaminen suuronnettomuuksissa ja muissa pelastustoiminnan vaativissa tilanteissa.
- Suojaväistö on jo huomioitu HIKLU pelastustoiminnan johtamisen yleisohjeessa.
- Toimintamalli on olemassa sopimuksen mukaisessa yhteistyössä Länsi-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystyksen ja muiden toimijoiden kanssa. Toimintamalli kuvataan suunnitelman muotoon 31.12.2022 mennessä.

Pelastustoimen varautumisen ja väestönsuojelua koskevien suunnitelmien tilanne

- Sodan ajan uhkien ja niiden vaikutusten arviointi on päivittämättä.
 - Käynnissä olevasta Poikkeusolojen riskianalyysi-hankkeesta ei ole otettu tuotoksia vielä käyttöön.
- LUP tekee parhaillaan yhteistä HIKLU-alueen HNS ohjeistusta, joka valmistunee kevään 2022 aikana. Ohje perustuu valtakunnallisen HNS hankeen pohjalta tehtyyn ohjeistukseen. LUP:n henkilöstö on osallistunut HNS harjoitukseen viime syksynä Helsinki-Vantaan lentokentällä yhdessä muiden HIKLU alueen pelastuslaitoksen edustajien kanssa, sekä VS pelastuslaitoksen HNS ryhmän kanssa. Harjoitukseen osallistui myös raja/tulli sekä lentokentän henkilöstöä.
- LUP tulee hyödyntämään Varsinais-Suomen alueellisen kehittämishankkeen (HNS) tuloksia.

Toimeenpanoon liittyvät ajankohtaiset

- Keskustelua hyvinvointialueuudistuksen ajankohtaisista asioista, alueen pelastustoimen nostojen mukaisesti
 - LUP sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue: ICT rahoituksen riittävyys yleisesti, ja vielä erikseen talous- ja henkilöstöratkaisut. Vaarantaa jopa toiminnan aloittamisen aikataulun.

Toimintaympäristön muutokset, palvelutason vajeet ja kustannusvaikutukset

Toimintaympäristön muutokset

- Asukasmäärän lisääntyminen ja väestörakenteen muutos
- Rakennuskannan lisääntyminen ja monimutkaistuminen
- Raideliikenteen lisääntyminen -> uusia riskikeskittyviä
- Ilmastomuutos ja sään ääri-ilmiöt
- Monikulttuurisuus
- Pelastajien ja kaksikielisen henkilöstön puute

Palvelutason vajeet

- Toimintavalmius: parantaminen käynnissä, riittääkö?
- Koronan opit toimintavalmiuden ylläpitämisessä, lisäresursointi ylitöiden sijaan?
- Valvontatoiminta: asuinkiinteistöjen, -rakennusten ja loma-asuntojen valvonnan lisäämistä.

Uudet valmiudet

- Varautuminen
- Tukipalvelujen mitoitus hyvinvointialueella

Kustannuspaineet 1.1.2025 asti

- Paloasemien lisääminen ja kunnostaminen: toimitilakuluja +1,2 M€/v
- 2023 aikana yht. 25 lisävirkaa (Otaniemi) =1,2 M€/v
- Valvontatoiminta: henkilöstölisäys 1+3 htv= 0,2 M€/v + + 60.000 € käyttökuluja
- Muut henkilöstömuutokset
- Investointi- ja leasingkaluston vuosikulut
- Kansallinen ICT ja TUVE

Talouden kehitys, vuoden 2022 taloustilanne

- Pelastustoimen viime vuosien menojen kehitys ollut maltillista mutta nousujohteista, korreloi asukas- ja rakennusmäärän lisääntymistä
- Pelastustoimen ja ensihoidon talous sisäisesti eriytetty, mutta kokonaisuus on yksi liikelaitoksen talousarvio/tilinpäätös. On liitteenä Espoon kaupungin talousarviossa/tilinpäätöksessä
- TA 2022: 50,1 M€, josta pelastustoimi 34,7 M€.
- Muutos 2022 pelastustoimen kuntien maksuosuuksiin +1,064 M€. (3,2 %). Koko LUP (ml. Ensihoito) talousarvion kasvu 1,346 milj. (+2,8 %)